

Elin Krona
elin.krona@energiforetagen.se

Remissvar: Energimarknadsinspektionens föreskrifter om nätutvecklingsplaner

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Sammanfattning

- Det borde förtydligas i föreskriften att nätutvecklingsplanen i sig inte är juridiskt bindande.
- Vi önskar att det införs en tidsgräns, förslagsvis på 3 månader, för Energimarknadsinspektionen att begära ändringar från dess att nätföretaget lämnat in planen.
- Vi ser även skäl att förtydliga vad en större ändring innebär.
- Vi föreslår att tidsgränsen för att offentliggöra en preliminär nätutvecklingsplan ändras från den 31 augusti till den 15 september.
- Utöver nämnda synpunkter handlar övriga synpunkter främst om val av begrepp och tolkningar.

Energiföretagens synpunkter

Energiföretagen vill börja med att tacka myndigheten för den transparens som funnits i processen med framtagandet av vägledningen och de nu aktuella föreskrifterna. Många av Energiföretagens lämnade synpunkter har redan under processen tagits om hand och bearbetats av myndigheten.

Nätutvecklingsplanerna är inte bindande för distributionsnätsföretagen

Det framgår av konsekvensutredningen och man kan anse att det ligger i sakens natur att långtidsprognoser inte är bindande. Trots detta tycker vi att det skulle vara klagande att det framgår någonstans i föreskrifterna att det inte är bindande att följa planen och att det därför inte finns någon sanktion om den inte följs.

Ett, enligt oss, klokt sätt att få in det i föreskrifterna är att börja med en generell syftesparagraf där själva syftet med att upprätta planerna presenteras samt att planen, i sig, inte är bindande för nätföretagen.

För det fallet ingen skrivning kommer in i föreskrifterna om att planerna inte är bindande bör ordvalet "att gälla" ses över. Till exempel nämns i 4 kap. 15 § att planerna "ska börja gälla", detta kan tolkas som att det som står i planerna är bindande att följa.

Nätutvecklingsplan och dess innehåll

4 kap. 3 §

"Distributionsnätsföretaget ska i sin nätutvecklingsplan på ett övergripande sätt redogöra för sitt elnät samt ange vilka andra nätföretag som elnätet har gränspunkter till."

Begreppet "gränspunkter" används inte i nuvarande utkast till vägledning. Vi önskar att samma begrepp används i vägledning och föreskrift, och att ändring görs från "gränspunkter" till "överliggande nät".

Med "gränspunkt" kan potentiellt samtliga nät som angränsar till ett nät inkluderas, medan överliggande nät är de enda angränsande nät som behandlas i vägledningen. Vi anser att "överliggande nät" ska användas även i föreskrifterna, åtminstone till dess att föreskrifterna uppdateras för att omfatta nya delar från kommande nätkoden Network Code Demand Response (NC DR) när den trätt i kraft.

Anledningen till att "överliggande nät" bör användas är att det är den informationen som är den relevanta. Att ange samtliga gränspunkter riskerar – förutom ökad administration – att skapa en otydlighet för läsaren avseende den nättopologiska hierarkin. Ett angränsande nät som förser ett elnät med el är att anse som ett "överliggande nät" då det finns ett abonnemang mellan dessa. De gränspunkter mot andra nätägare som är relevanta kommer därmed att presenteras som "överliggande nät".

4 kap. 7 §

"... Företagets bedömning av överföringsbehovet av el ska avse behovet av flexibilitetstjänster och planering av investeringar på medellång och lång sikt...."

Hur behovet av flexibilitet ska hanteras regleras längre ned i föreskriften (4 kap 12 §). Meningen är därför överflödig och förvirrande eftersom inte heller gapet mellan behovet och de planerade åtgärderna redovisas här.

4 kap. 9 §

"[...] Jämförelsen ska visa hur stor ökning respektive minskning av överföringskapacitet som prognosen innebär."

Vi tror att det saknas ett "behovet" innan "av överföringskapacitet" i meningen ovan. Prognosen innebär inte att prognosen ändras (eller ens behöver ändras), däremot att behovet av kapacitet ändras.

Förslag att meningen därmed ser ut som följande:

Jämförelsen ska visa hur stor ökning respektive minskning behovet av överföringskapacitet som prognosen innebär.

4 kap. 10 §

"[...] 1. eventuella nuvarande kapacitetsbegränsningar och om dessa finns i eget elnät eller i överliggande eller angränsande elnät."

Vi föreslår att "eller angränsande" styrks. Att det därmed endast ska redovisas för kapacitetsbegränsningar i eget elnät och i överliggande elnät. Det följer samma resonemang som för 4 kap. 3 §. Detta gäller även för 4 kap. 10 § p. 3 där "angränsande elnät" nämns.

"Distributionsnätsföretaget ska redovisa sin analys geografiskt per geografiskt delområde i relevanta fall."

Vi anser att ordet geografiskt kan tas bort där det står för andra gången i meningen.

4 kap. 13 §

I konsekvensutredningen nämner Ei att distributionsnätsföretagen inte behöver redovisa investeringskostnader, eller redovisa kostnadsnyttoanalys och samhällsekonomisk analys för varje projekt. Däremot uppmanas företagen att ändå göra dessa analyser.

I föreskriften anges däremot att distributionsnätsföretaget ska redovisa hur det har bedömt att det har valt det mest kostnadseffektiva alternativet. Vi anser inte att konsekvensutredning speglar föreskriften i denna del. Eftersom samhällsekonomisk analys är någonting som idag inte finns definierat varken i lagstiftning eller hos myndighet är den bästa ordningen i dagsläget att redovisa det mest kostnadseffektiva och inte samhällsekonomiska mest effektiva.

4 kap. 14 §

"[...] 2. En översiktlig beskrivning av eventuella kapacitetsbegränsningar i distributionsnätsföretagets egna elnät som orsakas av kapacitetsbegränsningar i överliggande eller angränsande elnät."

Vi utgår ifrån att paragrafen syftar till abonnemangsbegränsningar och tycker att "eget nät" förvirrar lydelsen. Vi anser att en tydligare skrivning skulle vara "2. En översiktlig beskrivning av eventuella abonnemangsbegränsningar som distributionsnätsföretaget har mot överliggande nätägare och som orsakas av kapacitetsbegränsningar i överliggande nät."

Vi föreslår att stryka "eller angränsande" i enlighet med tidigare kommentarer.

Vi upplever att det i föreskriften skiftar mellan begreppen "överföringskapacitet", "överföringsbehov" och "kapacitetssituation". Det är otydligt vari skillnaden mellan de olika begreppen består i.

Ändring i nätutvecklingsplanen

5 kap. 2 §

"2 § En ändring kan göras genom att:

- 1. distributionsnätsföretaget gör ändringar i sin nätutvecklingsplan, eller*
- 2. genom att Energimarknadsinspektionen begär att distributionsnätsföretaget ska göra ändringar i sin nätutvecklingsplan."*

Vi ser gärna att det finns utsatt tidsperiod för inom vilken Ei kan begära ändringar i en nätutvecklingsplan. Ett förslag på tidsgräns är att Ei inom 3 månader måste begära ändringen, från dess att distributionsnätsföretaget lämnat in planen.

5 kap. 4 §

Vi frågar oss vad som ingår i en "större ändring" och kan konstatera att det inte finns beskrivet, och att det inte heller finns något mellanting mellan "mindre" och "större" ändring. Där en mindre ändring enligt konsekvensbeskrivningen kan vara av med redaktionell karaktär och som företaget själv bedömer inte behöver genomgå samråd.

I de allmänna råden till mindre ändring nämns endast att det handlar om uppenbart felaktiga uppgifter som till exempel skriv- eller räknfel. Alla andra ändringar av nätföretagens prognoser kräver därför en ändring av planen med tillhörande samråd mm. Detta är väl långtgående, vi anser att tolkningen av mindre ändring därför bör vara vidare än endast skrivfel och räknfel.

Samråd

6 kap. 1 §

"Distributionsnätsföretaget ska genomföra ett offentligt samråd med dem som är berörda av nätutvecklingsplanen när företaget tar fram sin plan."

Vi ser inte något skäl att frångå definitionen som används i elmarknadsdirektivet¹ Art 32.4 och föredrar därför att begreppet "berörda systemanvändare" används istället för "dem som är berörda". Begreppet bör användas i föreskriften såväl som i vägledningen.

"Samrådsprocessen ska genomföras under tillräckligt lång tid, dock minst sex veckor, för att samtliga berörda ska ha möjlighet att delta."

Vårt förslag är att ändra från "samtliga berörda" till "berörda systemanvändare" i enlighet med samma resonemang som ovan.

¹ Se art 32.4 i EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU

Vårt förslag att ändra "delta" till "lämna synpunkter". Genom att reglera på detta sätt för det tankarna till ett fysiskt samråd vilket det inte finns något formellt krav om.

6 kap. 2 §

"2 § Distributionsnätetsföretaget ska inför samrådet, dock senast den 31 augusti, offentliggöra en preliminär nätutvecklingsplan som berörda kan ta del av."

Den 31 augusti är ett tidigt datum för att offentliggöra den preliminära nätutvecklingsplanen. Det är också ett datum som ligger nära semestertider. Samtidigt behöver det finnas tid för nätföretaget att hantera och agera på inkomna synpunkter efter samrådet, innan den ska lämnas in till Energimarknadsinspektionen.

Att senast den 15 september offentliggöra en preliminär nätutvecklingsplan skulle ge bättre förutsättningar för att internt på företaget förbereda inför samrådshandlingen efter semestertider.

Offentliggörande och överlämnande till Energimarknadsinspektionen

7 kap. 1 §

"Offentliggörande och inlämnande ska ske senast den 31 december".

För att undvika missförstånd om att planen behöver lämnas in varje år den 31 december kan ett tillägg likt "året innan nätutvecklingsplanen ska gälla" vara behövligt.

Åsa Pettersson
vd, Energiföretagen Sverige